

Werken met hoeken en circuits in midden- en bovenbouw

Door Anke Martens, leerkracht middenbouw IBS De Schittering

Ook in hogere groepen kun je prima met hoeken werken. Het zorgt voor een rijke leeromgeving en betrokken leerlingen.

Loop een gemiddeld lokaal van groep 1/2 binnen en de kinderen zijn in hoeken aan het werk; in een bouwhoek, huishoek en knutselhoek bijvoorbeeld. Vaak slaat dit werken in hoeken vanaf groep 3 opeens volledig om naar het 'schoolse' werken aan een tafeltje in een werkboek. Dit kan anders! Ook in groep 3 t/m 8 kan er gewerkt worden in hoeken door te werken met circuits. Daarmee creëer je een rijke leeromgeving en zorg je voor betrokken leerlingen. Met een circuit komen de projecten van Jeelo beter tot hun recht.

Leerkrachten horen het allemaal wel eens tijdens hun loopbaan: "Laat hem nog maar een jaartje kleuteren, dan kan hij nog ontdekken en spelen en hoeft hij nog niet de hele dag aan een tafeltje te zitten." Zo hoeft het helemaal niet te zijn. Ook in de groepen na groep 1/2 kunnen kinderen nog op een speelse en ontdekkende manier bezig zijn om tot leren te komen. Door het onderwijs na groep 1/2 in te richten met circuits in de klas kunnen de kinderen, ieder op hun eigen niveau, aan de slag in allerlei hoeken en met allerlei opdrachten.

Laten we als voorbeeld het Jeelo-project 'Zorgen voor jezelf en anderen' nemen. Groep 4/5 gaat in dit project leren over het verzorgen van tanden en zintuigen. Na een gezamenlijke introductie door de leerkracht met een filmpje over ons gebit, gaan alle leerlingen aan de slag. Er is bijvoorbeeld een ontdek-je-gebit-hoek ingericht: met een spiegelkje kijken leerlingen naar hun gebit en tellen zij hoeveel tanden en kiezen zij hebben en of er dingen opvallen aan hun eigen gebit. Er is een badkamerhoek: met kleine instructiekaartjes zien en oefenen leerlingen hoe je je oren, ogen en neus schoonmaakt. In de zelf-maken-hoek gaan de leerlingen met een instructiekaart en de materialen die klaarstaan zelf tandpasta maken. In de puzzelhoek kunnen de kinderen aan de slag met een puzzel van het menselijk lichaam: wat zit waar? De bouwhoek is bij veel kinderen favoriet: er staat een tandartspraktijk van lego om mee te spelen.

In zo'n circuit is er ook aandacht voor taal en begrijpend lezen. De leerlingen lezen een tekst over een bezoek aan de tandarts of de opticien en maken in tweetallen een woordweb of toneelstukje bij de tekst. Bij de afsluiting van het werken in het circuit mogen zij dit laten zien. Zo wordt de informatie uit de tekst ook met de andere kinderen gedeeld.

Hoe weet je nu als leerkrachten of de leerdoelen bereikt zijn tijdens het circuit? Dit kun je op verschillende manieren controleren. Met de in het circuit gemaakte producten, een presentatie, een collage of een verslag, kunnen de leerlingen aantonen dat zij de lesstof beheersen. Jij beoordeelt dit bewijs. Indien nodig laat je leerlingen nog extra oefenen en nogmaals bewijs aanleveren. Leerstof, opgedaan in hoeken, kan ook schriftelijk getoetst worden indien gewenst.

Dus wil jij betrokken leerlingen en een rijke leeromgeving inrichten? Zorg dat leerlingen van de midden- en bovenbouw aan de slag kunnen met verschillende materialen en de doelen op verschillende manieren bereiken door te werken met hoeken in circuitvorm.

Wat is een circuit?

Een circuit is een verzameling werkplekken waarbinnen een leerling doorschuift, afhankelijk van zijn leerbehoefte. Elke werkplek heeft een eigen leerdoel en werkvorm. Voor leerlingen die meer aankunnen, kunnen extra werkplekken worden inrichten. Met een circuit is het mogelijk om groepsdoorbrekend te werken, door de circuits van de verschillende groepen te combineren of te laten overlappen.

Hoe werkt een circuit?

Na een klassikale uitleg over de circuitonderdelen, gaan de leerlingen zelfstandig aan de slag. De leerkracht loopt rond en helpt waar nodig. Indien nodig kan de leerkracht extra ondersteuning geven bij een werkplek. Als geheugensteuntje voor de leerling hangt of ligt de samenvatting van de betreffende leereenheid op de werkplek.

In de **leeshoek** wordt een strip gemaakt bij het verhaal uit de bron.

In de **computerhoek** wordt een steen doorgenomen. Vervolgens maken de leerling een werkblad hierbij.

Met de in het circuit gemaakte producten, een presentatie, een collage of een verslag, kunnen de leerlingen aantonen dat zij de lesstof beheersen.

In de **bouwhoek** wordt een ziekenhuis gebouwd.

Op het **podium** wordt een rollenspel gespeeld met een slachtoffer en een helper.

In de **rekenhoek** wordt een verband op lengtes afgeknipt en worden pillen geteld.

In het **atelier** worden schaafwonden nagemaakt.